

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล
Factors Affecting the Performance of
Tambon Women Development Committees

วิทยานิพนธ์

โดย

นางวรลักษณ์ มนัสเอื้อศิริ

เสนอต่อคณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

พ.ศ. 2538

วิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล
สตรีตำบล
Factors Affecting the Performance of Tombon Women Development Committees
โดย นางวรลักษณ์ มั่นสอเอื้อศิริ
Mrs. Voralux Manutlaursiri
นักศึกษาคณะพัฒนาสังคม ภาคนิเทศ กทม. รุ่น 3 รหัส 530361003

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) ได้

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ลงนาม.....ประธาน
(อาจารย์วิชัย รูปชาติ)
วันที่ 30 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2537

ลงนาม.....ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ วชิรชจร)
วันที่ 30 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2537

ลงนาม.....ที่ปรึกษา
(ดร.ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์)
วันที่ 30 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2537

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ลงนาม.....ประธาน
(อาจารย์วิชัย รูปชาติ)
วันที่ ๒ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2538

ลงนาม.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ วชิรชจร)
วันที่ ๒ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2538

ลงนาม.....กรรมการ
(ดร.ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์)
วันที่ ๒ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2538

คณะพัฒนาสังคม อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

รองศาสตราจารย์.....คณบดี
(สากล จริยวิธานนท์)

วันที่ 14 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2538

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์	: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.)
โดย	: นางวรลักษณ์ มั่นสอเอื้อศิริ
ชื่อปริญญา	: พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
วิชาเอก	: การวิเคราะห์และการวางแผนทางสังคม
ปีการศึกษา	: 2538

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.)
2. เพื่อศึกษา ปัญหา อุปสรรค รวมทั้งความต้องการในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล
3. เพื่อค้นหาข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานแผนพัฒนาสตรีใน ส่วนของการจัดตั้งและพัฒนาองค์กรสตรีให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลที่ดำรงตำแหน่ง ประธาน รองประธาน กรรมการฝ่ายจาก 150 คณะ ใน 75 จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 362 คน การคัดเลือกตัวอย่างใช้วิธีเจาะจงโดยการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า T-test มีระดับความนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการศึกษา พบว่า

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 362 คน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.9 มีอายุระหว่าง 30 - 49 ปี ร้อยละ 48.3 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 84.3 สมรสแล้ว ร้อยละ 94.2 ประกอบอาชีพภายในหมู่บ้าน ตำบล ร้อยละ 66.0 มีลักษณะอาชีพที่ไม่ใช่ทางธุรกิจ โดยมีรายได้เฉลี่ยคนละ 71,053 บาทต่อปี ร้อยละ 77.9 มีคนใกล้ชิดเป็นผู้นำท้องถิ่นและ ร้อยละ 55.8 มีบุคคลภายในครอบครัวรับราชการหรือเคยรับราชการ

ผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ กพสต. ตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด 7 ประการ จัดอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ กพสต. คือ ลักษณะอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ความคาดหวังผลประโยชน์ส่วนตัว ความคาดหวังผลประโยชน์ชุมชน การเข้าถึงระบบข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท การรับรู้ข่าวสารจากภายนอก การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ทางราชการ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคเอกชนและการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำท้องถิ่น ส่วนปัจจัยด้านอายุ กับการมีผู้ใกล้ชิดสนับสนุน ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ กพสต.

ปัญหาอุปสรรคและความต้องการที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของ กพสต. ประกอบด้วย การขาดความรู้ด้านวิชาการ ขาดงบประมาณประเภทเงินทุนหมุนเวียน ขาดความต่อเนื่องในกิจกรรม โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมอาชีพ และการเพิ่มพูนประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานของ กพสต.

ข้อเสนอแนะ

1. ควรสนับสนุนบทบาทหน้าที่ กทสศ.ด้านการบริหารการจัดการให้มีการปฏิบัติอย่างมีระบบมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการวางแผนและการติดตามผล
2. ควรสนับสนุนด้านวิชาการ เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน โดยวิธีการฝึกอบรม ประชุม สัมมนา จัดชุมนุม ศึกษาดูงาน และใช้สื่อกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เป็นเครื่องมือในการพัฒนา กทสศ.
3. ควรสนับสนุนให้กำลังใจ โดยการให้เกียรติยกย่องผลักดันให้เกิดการยอมรับในบทบาท กทสศ. แพร่หลายมากขึ้น พัฒนาอาชีพให้มั่นคง ถ้าวรจนเกิดเป็นรายได้ที่ต่อเนื่อง รวมทั้งการประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสตรีให้มีส่วนร่วมสนับสนุน กทสศ. ให้มีศักยภาพและสถานภาพเพิ่มสูงขึ้น
4. ควรมีการศึกษาวิจัยในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรสตรี เพื่อนำไปเป็นแนวทางเสริมบทบาท กทสศ. ให้มากยิ่งขึ้น

ABSTRACT

THESIS : Factors Affecting the Performance of Tambon Women
Development Committees (TWDC).
BY : Mrs. VORALUX MANUTAURSIRI
DEGREE : Master of Arts (Social Development)
MAJOR : Social Analysis and Planning
ACADEMIC YEAR : 1995

The objectives of the study on factors affecting the performance of TWDC are as follows:-

1. To study the factors affecting the performance of duties of TWDC.
2. To study the problems and obstacles including performing need of TWDC.
3. To suggest possible ways for the improvement of the Women Development Plan with respect to the setting up and development of women organization

The analysis were based on data obtained from the samples of 362 members who were the chairperson, vice chairperson and committee members from 150 TWDC in 75 provinces. Specific sampling technique is used in the selection of sample. Collection of data is conducted through personal interviews. Statistical techniques used in the analysis were percentage, mean and t-test. The level of statistical significance is .05

Findings

For the general aspect of the sample group most of 362 members were in the age ranging 30-49 years which equals 77.9 percent. 48.3 percent completed Pathom 4. 84.3 percent was married. 94.2 percent worked in their village and tambon. 66.0 percent was in the

non-business sector with average annual per capita income = Baht 71,053. 77.9 percent had relative as local leader. And 55.8 percent had member in the family used to be or is now serving as government officials.

Based on this study, the performance of TWDC duties according to the roles specified by the Community Development Department was rated as moderate to relatively high. Factors affecting the roles and duties of TWDC are occupation, economic status, hope for personal benefit, hope of community benefit, accessibility to the information system for rural development and outside mass media, support from government officials, private sectors and community leaders. It is found that age and support from close relatives had no effect on the activities of TWDC.

Problems and obstacles which hinder the accomplishment of TWDC are the lack of technical knowledge the revolving loan funds and the dis-continuity of activities especially on the occupational promotion and the effective implementation of TWDC.

Recommendations

1. There should be a support on the systematic administration of TWDC particularly on planning and monitoring
2. Improvement of TWDC activities should be done through training, meeting, seminar, study visit and other forms of media.
3. There should be other forms of support e.g. acknowledge and acceptance of TWDC roles, occupation promotion that generates sustainable income, and coordinating with other development organizations to promote the roles and status of TWDC.
4. There should be more research on the women development organizations as means to promote the roles of TWDC.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จลงได้โดยที่ผู้ศึกษาได้รับความรู้ในหลากหลายสาขาวิชา ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่าน ที่ได้สละทั้ง เวลาและแรงใจด้วยความอดทน ในการให้ทั้ง ความรู้และกำลังใจแก่ผู้ศึกษา

ขอขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของท่าน อาจารย์วิชัย รูปชาติ ประธาน กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ วชิรขจร และอาจารย์ ดร.ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์ ที่ได้ กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่และมีน้ำใจยิ่ง รวมทั้งคณะจารย์คณะพัฒนาลังคมทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ ตลอดจนหลักสูตรการศึกษา เจ้าหน้าที่ประสานงานทุกคนที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดี

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด พัฒนาการจังหวัดและเจ้าหน้าที่ พัฒนาชุมชนทุกจังหวัดที่กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์แบบสอบถาม กนสต. เจ้าหน้าที่ในกอง วิชาการและแผนงาน โดยเฉพาะในฝ่ายศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท และนายนาวิน ชันชหิรัญ รองอธิบดีกรมการพัฒนชุมชน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนคำแนะนำ และทำให้ผลการศึกษาครั้งนี้ สำเร็จโดยรวดเร็ว นอกจากนั้นกลุ่มบุคคลสำคัญที่ทำให้การศึกษาเรื่องนี้สำเร็จด้วยดี คือ ผู้แทน กนสต. ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณในความเอื้ออารีย์ไว้ ณ ที่นี้

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ จะมีส่วนดีอยู่บ้างขอยกความดีนี้ให้กับพ่อแม่ผู้ให้กำเนิด คุณวิรัช และคุณวทันญา มนัสเอื้อศิริ ผู้เป็นพลังผลักดันอันสำคัญยิ่งต่อความก้าวหน้าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

วรลักษณ์ มนัสเอื้อศิริ

พฤษภาคม 2538